

Eventyrøen Romsø

**Hvis paradis findes på Jorden,
ligger det her.**

Koloreret, udateret og ikke sendt postkort
med motiv fra "urskoven" på Romsø

*"Ude I Storebælt- en times sejlads med
postbåden – ligger Æventyrøen Romsø.
Skovbeklædt og med sin dyrebestand af
danske og indiske hjorte, er den en
fantastisk idyl. Hvis paradis findes på
Jorden, ligger det her".*

Historikeren Hans Hviid's i den lille bog
"Kerteminde", fra sidst 1940'erne.

Her små 80 år senere kan jeg kun istemme
ENIG!

Jeg er selv kommet der I min lille båd de
seneste 40 års tid.

Kort om Øen

Beliggende i den nordlige del af Storebælt.
Seks sømil fra Kerteminde. Godt 100 ha.
eller 1 km².

Siden 1604 er øen ejet slægten Juul
Reventlow på Hverringe Gods.

Der er fem huse foruden fyret med bolig
samt en højt beliggende jagtpavillon.
Byen er betegnelsen for den største gård
tæt på den Skolen.

Under Englandskrigen 1807-14 og deres
blokade af Storebælt tog de ophold på
Romsø. Det gik hårdt ud over træerne som
blev hugget ned til tømmer og brændsel.
Dyrene blev jaget, huse og gårde brændt
ned, og den lille befolkning på øen flygtede.
Langsomt efter englandskrigen genopbyg-
gedes øens gårde og huse, og nye træer
blev plantet.

Befolkningstallet steg og nåede med 50
personer sit højdepunkt i 1920'erne, hvor
der blev drevet både landbrug, skole og
passet fyr. 1950'ernes stigende
industrialisering af landbruget lukkede dette
helt på Romsø omkring 1960. Fyret blev
nedlagt i 1973 og efter mere end 100 år var
der i 1990 kun to fastboende tilbage. De
havde primært opsyn med øen som opgave.
Siden 1996 har øen været ubeboet.

Romsø i dag

Øen er fredet. Husene benyttes af familien
Reventlow og lejes ud til turister primært på
langtidskontrakter.

Fyret på den østlige side blev slukket 1973.
Skovens tømmer udnyttes kun sporadisk.
Meget får lov til at passe sig selv. Det giver
et næste urskovsagtigt og særdeles
spændende præg med stor biodiversitet.
Tidligere marker et tilgroede. Over hele øen
græsser ca. 200 dådyr, som også udgør en
betydelig jagtindtægt.

Romsø er også et fuglenes paradis. Der er
observeret 180 arter her under 50 ynglende.
Øen er fra 1960 fredet med adgangs-
eggrænsninger.

Romsøbåden fra Kerteminde befragter
højest 3.000 gæster om året.

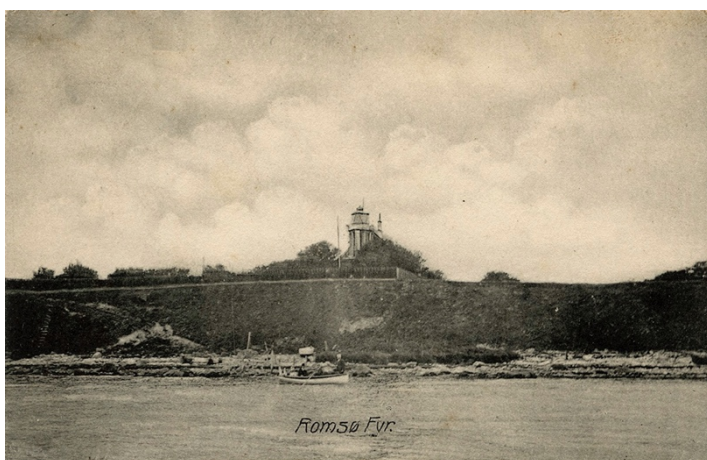
Som privat kan man selv sejle til øen og må gå i land fra opankret båd. Med andre ord lidt besværligt men den ihærdige belønnes rigeligt.

Romsø på postkort som fortæller historie

Det er lykket mig at samle 19 postkort fra øen. Kortene er et delemne til mit primære samlerområde Kerteminde + Nord + Syd. Jeg har i denne lille appetitvækkende postkorthistorie udvalgt 10 repræsentative kort – i 5 emner. Fortællingerne om Romsø er naturligvis meget mere omfattende. Men her er nedslagene bestemt af mine postkort. Alle 19 kort kan ses på min hjemmesides "Romsø afsnit" <https://www.khj.dk/romsoe/>

Romsø Fyr

Fyret med tilhørende, dog senere opført, fyrmesterbolig og fritliggende advarende tågehorn, er et centralt emne for postkortene fra Romsø. Fyret er beliggende bag den høje skrænt direkte vendt mod øst og dermed Storebælt. Det blev bygget i 1869 på kontrakt mellem Marineministeriet og ejerne på Hverringe. Tårnet er 10 m. og sammenbygget med boligen. I starten var det et rødt fast fyr med linseapparat. I 1886 ændret til rotationsfyr. I 1909 blev installeret glødenetsbrænder. Senere blev det elektrificeret med øens egen generator og batterier.

Romsø den 11/10 19?? "Kære Børn! Jeg kommer hjem på Lørdag Aften og rejser igen Søndag Eftermiddag. Jeg blev færdig med at tærsk i går, hos Winther, men har fået arbejde ved fyret foreløbig. De bedste hilsner fra eders Fader"

Kortet er sendt til Sy-jomfru (!) Johanne Hansen, Munkebo pr. Kerteminde. Desværre er frimærket dampet af og dermed stemplets årstal. Men et tilsvarende koloreret kort i min samling er dateret 1909.

Omtalte Winther's vender jeg tilbage til i den sjove historie om julekortet fra Romsø. Jeg har medtaget kortets personlige hilsen. For mig er postkort, som er sendt betydelig mere interessant, end når det ikke er sendt. Jeg udskifter derfor gerne u sendte kort med sendte, også selv om det betyder et mere slidt kort.

Første fyrmester boede i huset Mosebo lidt fra fyret. På et ukendt tidspunkt blev der sammenbygget en fyrmesterbolig til fyret. Den bolig brændte i 1981.

I dag er fyret fritstående.

Øverste kort sendt 14.08.1910

Nederste kort sendt 09.07.1909

Jeg synes de håndkolorerede postkort er spændende, og ville gerne læse mere detaljeret om deres tilblivelse.

Det øverste er et særligt flot eksempel. Og så er det da lidt sjovt, at det officielle splitflag får lov at være, selvom det er efter "solnedgang".

Fotokort sendt 06.08.1912

Dette fotokort giver et godt indtryk af fyret og bebyggelserne omkring det. Fra venstre fyrpasserboligen, der efter fyret med fyrmesterboligen, så maskinhuset og yderst th. sirenehuset.

Jagten på Romsø

Af mangel på postkort af dådyrene her en fra min telefon!

Naturpleje og jagt har altid haft stor betydning på Romsø.

Den store bestand af dådyr fornyes genetisk. Levende avlsdyr indfanges og sælges til fornyelse andre steder. Der og skydes ca. 80 dyr årligt. Det sker nøje planlagt. Der er også jagt på fugle og specielt fasaner.

Af mangel på kort med dådyr her et af græssende arbejdsheste. formodentlig fra 1920'erne da landbruget var på sit højeste

Jagthyttten på nordsiden af Romsø er beliggende på øens højeste punkt.

Ikke sendt kort formodentlig 1920'erne. BEMÆRK foruden personerne også jagttrofæerne. Fire styk monteret på tagsiden rundt om hytten!

Sendt den 27.07.1926

Menneskene på Romsø

Kirsten Kruse Hansen har skrevet den lille men særdeles interessante bog "Romsø (1991)". I den er samlet en perlerække af optegnelser om de mennesker, som gennem tiderne har beboet Romsø. Hun har gjort det med stor indsigt bl.a. fordi hun sammen med sin mand Leif Hansen (i Kerteminde kun kendt som Leif Romsø) var skovfogedpar, fyrpasser og bådfører mm. fra 1978 til 1998. Deres egen historie beskriver hun også i bogen.

Men her handler det om postkort derfor kun et nedslag som relateres til et postkort. Personerne er Hans Rasmussen (kaldet Fa'en) og hustruen Amalie Rasmussen (Malle) som levede af landbrug og fiskeri og beboede det vestligste hus "Mallehuset"

Ikke bare "Parti fra Romsø" men et portræt af Hans Rasmussen og hustruen Amalie Rasmussen
Ikke sendt og udateret postkort. Ca. 1925

Hans Rasmussen var født i 1840 i huset Mosebo på Romsø. Han var med i krigen i 1864 på fregatten "Jylland"

Han blev gift første gang i 1870 med Marie Olsen med hvem han fik fire børn hvor af den sidste døde spæd. De startede med at bo hos moderen i Mosebo, og efter hendes død flyttede de til et andet hus på øen. Da Marie døde flyttede børnene til Fyn og Hans blev alene.

Amalie Rasmussen (Malle) tog plads som husbestyrinde hos den allerede aldrende enkemand.

Det fortælles, at en tidlig morgen ville en fiskemakker vække Hans Rasmussen ved at banke på ruden til soveværelset. Hans var blevet halvdøv, så husbestyrinden Amalie ville gøre ham opmærksom på banken på ruden, men det får ham kun til at udbryde til sin sengekammerat. "Hvorfor puffer du Amalie?"

Så var den hemmelighed ude på øen!

Hans og Amalie fik de to sønner Alfred og

Karl. På et tidspunkt mente kammerherren på Hverringe, at nu måtte Hans få talt vielse med præsten. Det accepterede han men ikke uden stille protest. Men om der skulle ringes svarede Hans: "Nej, Fanden lyne mig! Ingen slagen på skallegryderne og ingen ceremonier!"

-og sådan blev det.

Hans og Amalie mistede den ene søn under en drukneulykke. De to var ud at fiske, båden kæntrede Karl forsøgte at svømme ind men druknede. Alfred blev ved båden og overlevede. Ulykken tog ikke alene hårdt på Hans og Amalie men hele øen.

Hans også kaldet "Gamle Fa'en" har ikke været nem. Det vidner flere anekdoter om. Bl.a. at han var så mistroisk over en på øen som hjalp ham med at så, at han nidkært sad og kontrollerede, at såsæden kom i hans og ikke andres jord.

Som krigsveteran modtog Hans 100 Kr. årligt af staten. Det synes han var lovligt flot, fordi "Jylland" aldrig nåede at komme i kamp. Men da Hans ved nytåret 1932 lå for døden, og det ikke lykkedes at holde liv i ham til midnat, fik Amalie den tilkaldte læge til notere dødstidspunktet til efter midnat, for 100 Kr. var alligevel en pæn sjat i det nøjsomme liv på Romsø!

Postbåden til Romsø

Omkring århundredeskiftet til 1900 var der ingen fast postbåd til Romsø. Beboerne roed.

I 1913 blev der dog etableret en fast ordning begyndende med to ugentlige sejlads og postsamling rundt på øen. Den derved første egentligt "postmand" blev Rasmus Thygesen. Han blev i tjansen i 45 år og stoppede først i 1958.

I den lange periode blev postbåden skiftet fra sejl til motor og dermed bedre kapacitet.

Det er klart at postbåden har været en vigtig livlinje, og at både ankomst og afgang har været et tilløbsstykke.

Det er heller ikke svært at forestille sig de mange snakke til og fra fastlandet, der har være ført over kaffen når post Thygesen har taget sin rute på øen.

Postbåden er ankommet – Beboerne samles og modtager aviser, post og måske lidt friske forsyninger fra Kerteminde. Ikke sendt men noteret 1925

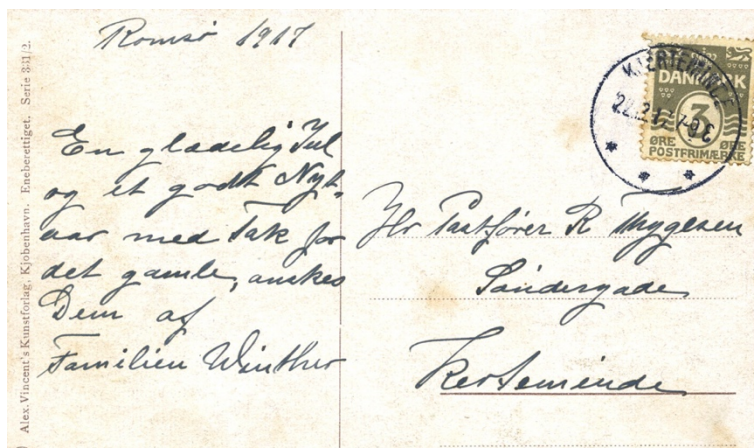
Julekortet fra Romsø

Som bebudet i indledningen ville jeg vende tilbage med en særlig fortælling og et julekort sendt fra familien Winther på Romsø.

I Mosebo boede Elias Winther med sin kone Anne og deres 11 børn, -næsten nok til at sikre øens skole. Men det er en anden historie.

Winthers flyttede senere til fyrpasserboligen da Elias der blev assisterende fyrpasser.

På et tidspunkt faldt jeg på en auktion over dette banale julekort med nisser på hest og kane. Men heldig vis var også tekstsiden gengivet.

Teksten lyder:

Romsø 1917

En glædelig Jul og et godt Nytår med tak for det gamle ønskes Dem af familien Winther

Kortet er sendt til:

Hr. Postfører R Thygesen, Søndergade
Kerteminde.

Altså familien Winther på Romsø har skrevet postkortet til postføre Thygesen på Romsø, der så har modtaget det, sikkert over kaffen, for at tage det med postbåden til Kerteminde, for der at aflevere det til stempeling og udbringning til sig selv af en postkollega...!

Se det er derfor jeg synes postkort først rigtig bliver interessant fortælling, når de også har vært sent.

Min samling af postkort fra Kerteminde by samt kommunen Nord og syd kan tilgås på min hjemmeside her:

<https://www.khj.dk/kerteminde/>

Jeg er selvfølgelig altid interesseret i ny kort og kan kontaktes på mail: khj@khj.dk

Karsten Holm Jensen
31. juli 2025